

de ere komne frem med deres Adresse, men giver dem Næser og straffer dem. før. Sagen er kommet ind, forekommer det mig saa extraordinært, at det skal søge sin Lige, at en Minister saa hæsblesendr er løbet til, og har udtalt sin Misbilligelse eller givet Næser, for det foreligger officielt, at der virkelig er sket Noget. Som sagt, jeg slutter mine Bemærkninger med at udtale, at kan den høitærede Minister ikke give andet Svar paa Forespørgselen, end det, han har givet hidtil, saa enten kan han ikke svare eller vil ikke svare; thi han har intet Svar givet.

Tagd: Der kunde jo maaste være Anledning til at minde om, at da Grundloven fastsatte, at der skulde være Troessfrihed ogsaa indenfor Thingene, for at nemlig Ingen paa Grund af sin Troesbetjendelse skulde berøves Afgang til sine borgerlige og politiske Rettigheder, fastsatte den samtidig, at Kirkens Forfatning skulde ordnes ved Lov, netop fordi Kirkens Forhold skulde ligge udenfor et konfessionløst Things Myndighed. (En Stemme: Nei!) So! Naar den ærede Ordfører for Interpellanterne (Høgsbro) betegnede dette Thing som det, der skulde give Love om de kirkelige Forhold, saa siger jeg: Nei, det har Grundloven intetsteds sagt; den har tværtimod sagt, at Kirkens Forfatning skal ordnes ved Lov, og det er denne Forfatning, vi skulle medvirke til at give; men de kirkelige Forhold skulle ordnes fra en ganske anden Side. (En Stemme: Nei!). Jeg beder om Forladelse, den Slags kirkelige Forhold, som de Herrer have bragt under Dmtale, høre ikke under Rigsdagens Virksomhed. Naar de Herrer ville række deres Haand med til, hvad jeg ikke har sporet de have Tilbøjelighed til, at vi kunne faae givet den i Grundloven bestemte Forfatning for Kirken, saaledes at den faar fuld Myndighed til at raade for sine egne Interesser og Anliggender, skal jeg for mit Vedkommende dertil yde min berebdvilligste Assistance; men naar de Herrer præcisere og hævde, at Rigsdagen er konfessionløs, hvilket man endogaa til den yderste Udstrækning har hævdet ved at paastaa, at ikke engang den befalede Ed paa Grundloven burde forlanges, saaledes, at man opstillede en bestemt Opfattelse som Grundlag for Eiden, saa siger jeg ligefrem, det forarger mig at høre dette Thing træde op om kirkelige Spørgsmaal. Det er ikke Menighedernes Interesse, de paatale her, mine Herrer. Saa lange Regjeringen har Ansvaret for og Myndigheden til at besætte Præstefaldene, er det Regjeringens Pligt og Styldighed at vaage over, at de Præster, der ansættes, ogsaa lære Læren i Overensstemmelse med, hvad Grundloven har befalet, nemlig i Overensstemmelse med den

augsbургske Konfession. Det er ligefrem Regjeringens Pligt. Jeg har selv været tilstede, hvor vi have faaet Præster, og det grundtvigianske Præster, som Menighederne i allerhøieste Grad have følt sig indignerede over paa Grund af, at deres Lære gif i en forskjellig Retning af den i Befolkningen fremherskende. Men som Forholdene ere, beklager jeg, at der ikke kan gives Menighederne nogen Indflydelse paa Præsterens Valg; men den Grændse skal idetminste sættes, at de, som af Staten skulle beskiftes til Præster, skulle staa paa den religiøse Grundvold, som Grundlovens § 3 har fastslaaet. Altsaa, for mit Vedkommende finder jeg, at den Fordring, her stilles fra Præsternes Side, ingenlunde er i Menighedernes Interesse. Det er min fulde Overbevisning, og ligesaa lidt finder jeg, at det er i Kirkens Interesse, at de indante det for et konfessionløst Thing. Det er meget muligt, at der i dette Thing findes mange religiøse Mænd, men derfor er der ikke Spor af Garanti i deres Valg. (En Stemme: Hvad Garanti er der i Regjeringen?) Jeg vil bede de Herrer at lade det Spørgsmaal ligge udenfor. Det tror jeg ikke ligger i deres Myndighed at afgjøre; det maa de Herrer overlade til Hs. Majestæt Kongen, som vælger Kultusminister; det er jo ham, der skal afgjøre det. (En Stemme: Det gjøre vi ogsaa!) Nei, det synes jeg ikke. De gjøre i dette Dieblif. Hvad jeg imidlertid skal fremhæve, er, at naar altsaa de Herrer Præster virkelig have en saa levende Interesse for Religionen eller de religiøse Forhold, er det mig temmelig ufatteligt, hvorledes en konfessionløs Rigsdag skal være deres Bærning, hvor de ville finde deres Interesser beskyttede. Det er mig fuldstændig klart, at Myndighedsforholdet mellem Præsterne og deres Overordnede hører ikke ind under Rigsdagen. (Stemmer: So, jo!) Nei, Myndighedsforholdet mellem Præsterne og deres Overordnede hører ikke ind under Rigsdagen. Skal det Spørgsmaal afgjøres, skal det i ethvert Tilfælde være af hele den lovgivende Magt, men ikke af Folkethinget eller Rigsdagen alene. Jeg benægter paa det Bestemteste vor Competence til at vedtage den Adresse, her er bragt under Forhandling. Vi kunne selvfølgelig vedtage den; thi Folkethinget er jo ansvarløst, kan gjøre næsten, hvad det vil. Men Vedtagelsen kan ikke have nogen som helst Betydning, forsaavidt det gaar udenfor Folkethingets Myndighed. (Berg: Er det Dagsordenen, De mener?) Ja, det Forslag til en Dagsorden gaar efter min Opfattelse fuldstændig udenfor Folkethingets Myndighed og Besjælfelse; det er inde paa Omraader, som det selv har frastrævet sig Ret til i det Dieblif, det har stillet sig paa et fuldstændig konfessionløst Standpunkt. (Berg: Formanden har jo taget imod